

ข้อมูลพื้นฐานของจังหวัดอำนาจเจริญ

1. ข้อมูลด้านการเกษตรของจังหวัด

1.1 พื้นที่ทั้งหมด 1,975,780 ไร่ เป็นพื้นที่เกษตรกรรม 1,348,498 ไร่ (68 % ของพื้นที่ทั้งหมด)

เป็นพื้นที่ปลูกข้าว 1,074,427 ไร่

พืชไร่ 167,403 ไร่

ไม้ผล ไม้ยืนต้น 101,946 ไร่

พืชผัก 4,722 ไร่

พื้นที่เกษตรที่พัฒนาด้านชลประทานแล้ว 268,775 ไร่ คิดเป็น 19.20 % ของพื้นที่การเกษตร

1.2 สถานการณ์ด้านทรัพยากรการผลิตและแนวโน้ม

1) ปริมาณน้ำภาพรวมจังหวัด 32.639 ล้านลูกบาศก์เมตร คิดเป็น 65.29 % ของความจุ

2) ปริมาณน้ำฝนสะสม ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2566 ถึง 6 กุมภาพันธ์ 2566 เฉลี่ย 3.2 มม.

3) ความต้องการใช้น้ำของจังหวัดจำแนก 4 ด้าน (13.526 ลบ.ม.)

- อุปโภคบริโภค 2.337 ลบ.ม.

- ระบบนิเวศน์ 3.035 ลบ.ม.

- เกษตรกรรม 6.476 ลบ.ม.

- อื่น ๆ 1.714 ลบ.ม.

4) การใช้ประโยชน์และความเหมาะสมของดินเพื่อการเพาะปลูก (Agri-Map analytic)

ชนิดพืช

4.1 ข้าว พื้นที่ 1,013,422 ไร่ แยกเป็น

- พื้นที่ทำการเกษตรที่เหมาะสม 209,481 ไร่

- พื้นที่ทำการเกษตรที่ไม่เหมาะสม 803,941 ไร่

4.2 ยางพาราพื้นที่ 61,272 ไร่ แยกเป็น

- พื้นที่ทำการเกษตรที่เหมาะสม 37,602 ไร่

- พื้นที่ทำการเกษตรที่ไม่เหมาะสม 23,670 ไร่

4.3 มันสำปะหลัง พื้นที่ 101,362 ไร่ แยกเป็น

-พื้นที่ทำการเกษตรที่เหมาะสม 97,681 ไร่

-พื้นที่ทำการเกษตรที่ไม่เหมาะสม 3,681 ไร่

4.4 อ้อยโรงงาน พื้นที่ 49,205 ไร่ แยกเป็น

- พื้นที่ทำการเกษตรที่เหมาะสม 46,826 ไร่

- พื้นที่ทำการเกษตรที่ไม่เหมาะสม 2,379 ไร่

1.3 ขนาดเศรษฐกิจของจังหวัด (GPP ปี 2563) มีมูลค่า 20,459 ล้านบาท ภาคการเกษตร 5,787 ล้านบาท (คิดเป็น 28%) รายได้ต่อหัวประชากร 72,573 บาท/ปี (ลำดับที่ 67 ของประเทศ)

ปี 2563 จำนวนครุว์เรือน 118,170 ครุว์เรือน ประชากร 312,064 ราย ครุว์เรือนภาคเกษตร 76,672 ครุว์เรือน

ปี 2565 จำนวนครุว์เรือน 121,140 ครุว์เรือน ประชากร 365,884 ราย ครุว์เรือนภาคเกษตร 78,363 ครุว์เรือน

1.4 พืชเศรษฐกิจที่สำคัญ ได้แก่

- 1) ข้าวนาปี ปีเพาะปลูก 2563/64 โดยแยกเป็น
 - 1.1) ข้าวเจ้าหอมมะลิ จำนวน 336,810 ตัน (ผลผลิตเฉลี่ย 357 ก.ก./ไร่)
 - 1.2) ข้าวเหนียว กข 6 จำนวน 53,671 ตัน (ผลผลิตเฉลี่ย 394 ก.ก./ไร่)
- 2) มันสำปะหลัง จำนวน 526,275 ตัน (ผลผลิตเฉลี่ย 3,409 ก.ก./ไร่)
- 3) ยางพารา จำนวน 17,940 ตัน (ผลผลิตเฉลี่ย 215 ก.ก./ไร่)
- 4) อ้อยโรงงาน จำนวน 352,824 ตัน (ผลผลิตเฉลี่ย 9,050 ก.ก./ไร่)
- 5) ปาล์มน้ำมัน จำนวน 8,653 ตัน (ผลผลิตเฉลี่ย 1,313 ก.ก./ไร่)

1.5 สัตว์เศรษฐกิจที่สำคัญ ได้แก่

1) ไก่เนื้อ	จำนวน	474,937 ตัว	2) ไก่พื้นเมือง	จำนวน	1,167,845 ตัว
3) ไก่ไข่	จำนวน	76,267 ตัว	4) สุกร	จำนวน	38,569 ตัว
5) โคเนื้อ	จำนวน	119,998 ตัว	6) เป็ดเทศ	จำนวน	44,026 ตัว
7) กระบือ	จำนวน	19,135 ตัว	8) แพะ	จำนวน	3,878 ตัว

1.6 ด้านประมง

1) ปลานิล	เกษตรกร	5,961 ราย	ผลผลิต	888,960 กก.	มูลค่า	56,953,470 บาท
2) ปลาตะเพียน	เกษตรกร	2,505 ราย	ผลผลิต	433,540 กก.	มูลค่า	25,468,970 บาท
3) ปลาดุก	เกษตรกร	884 ราย	ผลผลิต	154,110 กก.	มูลค่า	10,492,650 บาท
4) ปลาไน	เกษตรกร	194 ราย	ผลผลิต	13,060 กก.	มูลค่า	726,500 บาท
5) ปลาหมอไทย	เกษตรกร	23 ราย	ผลผลิต	18,420 กก.	มูลค่า	1,451,500 บาท

1.7 สินค้าเด่น/สินค้า GI ได้แก่ เส้นไหมไทพื้นบ้านอีสานให้รับรองกลุ่ม 20 จังหวัดในภาคอีสาน

ชื่อกลุ่มปลูกหม่อนเลี้ยงไหมไทพื้นบ้านอีสาน ตามมาตรฐานสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) เส้นไหมไทยพื้นบ้านอีสาน ซึ่งเส้นไหมที่ได้จะมีเอกลักษณ์โดดเด่น คือ มีสีเหลืองดุงทอง มีความมัน เลื่อม นุ่มนวล เหนียว และขนาดของเส้น มีความสม่ำเสมอ ในจังหวัดอำนาจเจริญ ที่ผลิตคือ กลุ่ม สามแยกพุทธรักษา ต.คำโพน อ.ปทุมราชวงศา 1 กลุ่ม สมาชิก 20 ราย ผลิต 7 รุ่น ต่อปี ปริมาณผลผลิต 100 กก. / ปี

1.8 สินค้า OTOP 10 อันดับแรกของจังหวัด ด้านเกษตร ได้แก่

ที่	กลุ่ม/ชื่อผู้ประกอบการ	ผลิตภัณฑ์
1	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มสตรีเกษตรบ้านเหล่าพรวน	ข้าวกล้องงอกหอมมะลิ
2	กลุ่มวิสาหกิจชุมชนสตรีอ้อมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านคำกลาง	สบู่เหลวผสมสมุนไพรมะขาม
3	กลุ่มวิสาหกิจชุมชนเกษตรอินทรีย์ชุมชนบ้านถ่อนใหญ่	ข้าวหอมมะลิอินทรีย์
4	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผลิตข้าวหอมมะลิอินทรีย์ตำบลห้วยไร่	ข้าวหอมมะลิอินทรีย์
5	กลุ่มวิสาหกิจชุมชนร่วมใจโนนค้อทุ่ง	ข้าวกล้องหอมมะลิ105
6	กลุ่มวิสาหกิจชุมชนร่วมใจโนนค้อทุ่ง	ข้าวขัดขาวหอมมะลิ105 อินทรีย์
7	วิสาหกิจชุมชนข้าวอินทรีย์ ม.4 จิกตุ๋	ข้าวหอมมะลิ
8	วิสาหกิจชุมชนโรงสีข้าวชุมชนครบวงจรตำบลไถ่คำ	ข้าวขาวหอมมะลิ
9	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านโคกค้าย	แจ่วบอง
10	กลุ่มวิสาหกิจชุมชนร่วมใจโนนค้อทุ่ง	ข้าวกล้องสามพญาอินทรีย์

1.9 โครงการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับเกษตร

จ.อำนาจเจริญมีชุมชน OTOP นวัตวิถีทั้งหมด 34 ชุมชน โดยมีชุมชน OTOP นวัตวิถีด้านการเกษตร 26 แห่งประกอบด้วยชุมชนท่องเที่ยวเส้นทางสายไหม 5 ชุมชน และชุมชนท่องเที่ยวเส้นทางสายวิถีเกษตร 16 ชุมชน

1.10 สหกรณ์การเกษตร

- 1) จำนวนสหกรณ์ภาคการเกษตรในจังหวัด 42 สหกรณ์ สมาชิกสหกรณ์ภาคการเกษตร 66,061 ราย
- 2) การจัดชั้นมาตรฐานคุณภาพสหกรณ์ในจังหวัด 28 แห่ง
 - 2.1 ผ่าน 20 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 58.97
 - 2.2 ไม่ผ่าน 16 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 41.037
- 3) การจัดชั้นประเภทกลุ่มเกษตรในจังหวัด 38 กลุ่ม นำมาจัด 35 กลุ่ม
 - 3.1 ผ่าน 27 กลุ่ม คิดเป็นร้อยละ 77.14
 - 3.2 ไม่ผ่าน 8 กลุ่ม คิดเป็นร้อยละ 22.86
- 4) มูลค่าธุรกิจสหกรณ์ 2,388,097,692.14 บาท

2. ข้อมูลการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรปลอดภัยของจังหวัด

2.1 พื้นที่การทำเกษตรอินทรีย์ รวม 122,754 ไร่ เกษตรกร 9,944 ราย แยกเป็น

ที่	ชนิดสินค้า	จำนวน(ราย)	พื้นที่ (ไร่)
1	ข้าว	9,723	122,211
	T1 (เตรียมความพร้อม)	2,979	25,113
	T2 (ปรับเปลี่ยน)	3,647	55,681
	T3 (รับรอง)	3,097	41,417
2	ผัก	35	184
	T1 (เตรียมความพร้อม)	20	34
	T3 (รับรอง)	15	150
3	สมุนไพร T2 (ปรับเปลี่ยน)	30	29.25
4	มันสำปะหลัง T1 (เตรียมความพร้อม)	60	156
5	พืชผสมผสาน T3 (รับรอง)	58	80
6	ปศุสัตว์อินทรีย์ T3 (รับรอง)	18	78
7	ประมงอินทรีย์ T3 (รับรอง)	20	16
รวม		9,944	122,754

2.2 การรับรอง GAP ด้านพืช และด้านข้าว เกษตรกรรวม 979 ราย/แปลง พื้นที่ 5,171 ไร่ ด้านประมง เกษตรกร 48 ราย และด้านปศุสัตว์ จำนวน 46 ฟาร์ม

ชนิดสินค้า	จำนวนราย/แปลง/ฟาร์ม	จำนวนไร่
1) พืช (แปลง)	907	4,188.97
2) ข้าว GAP Seed (ราย)	72 ราย	982
3) ประมง ปลารวม (นิล ตะเพียน นวลจันทร์ ยี่สก ดูก)	48 ราย	-
4) ปศุสัตว์		
4.1) ฟาร์มไก่เนื้อ	33 ฟาร์ม	-
4.2) ฟาร์มไข่	1 ฟาร์ม	-
4.3) ฟาร์มสุกร	12 ฟาร์ม	-

3. งบประมาณ ปี 2566 รวมทั้งสิ้น 417,225,349 บาท แบ่งเป็น

3.1 งบประมาณของส่วนราชการต้นสังกัด (Function Base)

1) งบประมาณรวมทั้งสิ้น 394,450,088.00 บาท ผลการเบิกจ่าย 10,701,718.59 บาท คิดเป็นร้อยละ 27.12
2) ผลการดำเนินงาน/ผลการปฏิบัติราชการสำคัญ (แผนงานโครงการจำแนกตามพืช ปศุสัตว์ ประมง กลุ่ม/สหกรณ์ ชลประทาน)

2.1) ด้านพืช : แผนงานยุทธศาสตร์การเกษตรสร้างมูลค่า จำนวน 440 ราย

2.2) ด้านปศุสัตว์ : โครงการยกระดับคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร กิจกรรมส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์แบบแปลงใหญ่ แผนงานพื้นฐานด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ผลผลิตพัฒนาศักยภาพการปศุสัตว์

2.3) ด้านประมง : ยุทธศาสตร์การเกษตรสร้างมูลค่า โครงการยกระดับคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร โครงการธนาคารสินค้าเกษตร ระบบส่งเสริมเกษตรกรแบบแปลงใหญ่ โครงการพัฒนาเกษตรกรกรมยั่งยืน โครงการ ส่งเสริมอาชีพประมง โครงการจัดระบบการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำควบคุม การพัฒนาศักยภาพด้านการประมง

2.4) กลุ่ม/สหกรณ์ : เพื่อสนับสนุนด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม โครงการช่วยเหลือด้านหนี้สินสมาชิกสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร เพื่อลดดอกเบี้ยและลดต้นทุนในการประกอบอาชีพ การเกษตรแก่สมาชิกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร เพื่อให้สมาชิกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร ที่ประกอบอาชีพการเกษตรมีโอกาสนำเงินส่วนที่ได้รับการช่วยเหลือไปฟื้นฟูประกอบอาชีพ จำนวน 10 แห่ง จำนวนสมาชิก 5,993 ราย

2.5) ด้านชลประทาน : บริหารทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมทางเกษตรอย่างสมดุลและยั่งยืน ผลผลิต การพัฒนาแหล่งน้ำและขยายเขตพื้นที่ชลประทาน งานขยายเขตพื้นที่ชลประทาน โครงการจัดหาแหล่งน้ำและเพิ่มพื้นที่ชลประทาน งานก่อสร้างอาคารควบคุมน้ำ สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้า พร้อมระบบส่งน้ำ ฝาย

3.2 งบประมาณจังหวัด/กลุ่มจังหวัด (Area Base)

งบประมาณจังหวัด 22,775,261.00 บาท ผลการเบิกจ่าย 653,720.00 บาท คิดเป็นร้อยละ 3.26

1) สำนักงานเกษตรจังหวัดอำนาจเจริญ แผนงานยุทธศาสตร์การเกษตรสร้างมูลค่า โครงการ ส่งเสริมและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชผักปลอดภัยครบวงจร งบประมาณ 21,287,800 บาท โครงการส่งเสริมและยกระดับการผลิตและการตลาดสินค้าเกษตรปลอดภัยเพื่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจ โครงการ ยกระดับการสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตรด้วยเกษตรสมัยใหม่ ผลการเบิกจ่าย 598,900 คิดเป็นร้อยละ 2.81

2) สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดอำนาจเจริญ แผนงานยุทธศาสตร์การเกษตรสร้างมูลค่า โครงการพัฒนาเกษตรกรกรมยั่งยืน โครงการระบบส่งเสริมเกษตรกรแบบแปลงใหญ่ งบประมาณ 1,487,461 บาท ผลการเบิกจ่าย 55,220.00 บาท คิดเป็นร้อยละ 3.71

4. สถานการณ์การผลิตและราคาสินค้าเกษตรที่สำคัญ (เช่น สินค้าเกษตร พาร์มมาตรฐานด้านปศุสัตว์)

4.1) สินค้าเกษตร ...ไข่ไก่..... คาดการณ์ผลผลิตที่จะออกสู่ตลาด เดือน กุมภาพันธ์ 2566

จำนวนผลผลิต 1,324,683 ฟอง (44,155 ไข่) ราคา 3.70 บาท/ฟอง (ราคาเฉลี่ย 110 บาท/ไข่)
หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอำนาจเจริญ ได้ประชาสัมพันธ์ แนะนำช่องทางการจำหน่ายสินค้าในช่วงการระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19 ผ่านสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยจังหวัดอำนาจเจริญ FM 103.25 MHz สำนักงานพาณิชย์จังหวัดอำนาจเจริญ ได้ส่งเจ้าหน้าที่ออกตรวจสอบ ติดตามสถานการณ์ ฝ้าระวัง และขอความร่วมมือประชาชนไม่ควรตื่นตระหนก ไม่กักตุนสินค้า และขอความร่วมมือร้านค้า/ผู้ประกอบการให้เติมสินค้าเข้าชั้นวางให้เพียงพอตลอดเวลา ตลอดจนขอให้ประชาชนให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ของรัฐในการป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19

กรณีเกิดความเสียหายจากภัยแล้ง/ภาวะฝนทิ้งช่วง คาดว่ามีปริมาณผลผลิตทั้งหมด ประมาณตัน ผลผลิตเฉลี่ยกก/ไร่ คาดว่าจะออกสู่ตลาดตัน คิดเป็นร้อยละ ของผลผลิตทั้งหมด
- ปัญหา/ความเสี่ยง/แนวโน้มความเสียหาย พบว่าปัจจุบันมีพื้นที่คาดว่าจะได้รับผลกระทบจากภาวะฝนทิ้งช่วง ประมาณไร่

5. สถานการณ์และการช่วยเหลือภัยพิบัติด้านเกษตร

ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตรจังหวัดอำนาจเจริญ (ข้อมูล ณ 20 ตุลาคม 2565)

จังหวัดอำนาจเจริญ ได้รับอิทธิพลจากพายุหมุนเขตร้อน"โนรู" เมื่อวันที่ 28 กันยายน 2565 ทำให้ปริมาณน้ำในลำเซบก ห้วยจันลัน ลำเซบาย และลำห้วยสาขา มีน้ำเอ่อล้นท่วมพื้นที่การเกษตรลุ่มต่ำของอำเภอหัวตะพาน อำเภอสิรินธร อำเภอนาคู และอำเภอชานุมาน จำนวน 7 อำเภอ 51 ตำบล 444 หมู่บ้าน ครึ่งเรือนที่ประสบภัย 12,001 ครึ่งเรือน พื้นที่ประสบภัย 115,306.47 ไร่ คาดว่าจะเสียหาย 73,161.47 ไร่ วงเงินให้ความช่วยเหลือ 129,061,722.54 บาท แยกเป็น ด้านพืช 115,085 ไร่ คาดว่าจะเสียหาย 72,940 ไร่ วงเงินให้ความช่วยเหลือ 128,024,800 บาท แยกเป็น พื้นที่นาข้าวประสบภัย 37,382 ไร่ คาดว่าจะเสียหาย 25,684 ไร่ พืชไร่ 77,676 ไร่ คาดว่าจะเสียหาย 47,236 ไร่ และพืชสวน 27 ไร่ คาดว่าจะเสียหาย 20 ไร่ และด้านประมง เกษตรกร 265 ราย พื้นที่ 221.47 ไร่ วงเงินให้ความช่วยเหลือ 1,036,922.54 บาท

การให้ความช่วยเหลือเบื้องต้น

- **หน่วยงานในสังกัดฯ** ประชุมศูนย์ติดตามฯ ติดตามสถานการณ์และการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยตามข้อสั่งการ เมื่อวันที่ 6 ตุลาคม 2565 เวลา 09.30 น.

- **หน่วยงานในสังกัดฯ** ได้ออกติดตามตรวจเยี่ยมให้กำลังใจ ให้คำแนะนำ รวมถึงสำรวจความเสียหายเบื้องต้น เพื่อให้ความช่วยเหลือเกษตรกรผู้ได้รับผลกระทบ ตามระเบียบกระทรวงการคลังต่อไป

- **โครงการชลประทานอำนาจเจริญ** ได้จัดเตรียมเครื่องสูบน้ำขนาด 8 นิ้ว จำนวน 14 เครื่อง

- **สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดอำนาจเจริญ** ร่วมกับศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์อำนาจเจริญ

สนับสนุนหญ้าแห้ง จำนวน 10,000 กิโลกรัม ประกอบด้วย 1) บ้านดอนหวาย ตำบลบุ่ง อำเภอเมือง จำนวน 5,000 กิโลกรัม เกษตรกร จำนวน 40 ราย โค-กระบือ 318 ตัว 2) บ้านท่ายางชุม ม.8 / ม.9 ต.คำพระ อ.หัวตะพาน จำนวน 5,000 กิโลกรัม เกษตรกร 45 ราย โค-กระบือ 220 ตัว

- **สถานีพัฒนาที่ดินอำนาจเจริญ** สนับสนุนน้ำหมักเพื่อบำบัดน้ำเสีย จำนวน 3,000 ลิตร

ทั้งนี้จะประสานการปฏิบัติงานกับส่วนราชการที่เกี่ยวข้องอย่างใกล้ชิด โดยเฉพาะสำนักงาน ปก. จังหวัด

6. ปัญหา/ข้อเรียกร้องที่เกิดขึ้นในจังหวัด/แนวทางแก้ไข (ใคร ได้รับผลกระทบ/เดือดร้อนอย่างไร เมื่อใด มีข้อเสนอให้รัฐแก้ไขปัญหาอย่างไร ได้ปฏิบัติการไปแล้วอย่างไร ผลเป็นอย่างไร มีข้อเสนอการแก้ไขปัญหาให้หมดสิ้นไปอย่างไร)

6.1 ปัญหาที่ดินทำกิน

..... - ไม่มี -

6.2 ปัญหาหนี้สิน - ไม่มี -